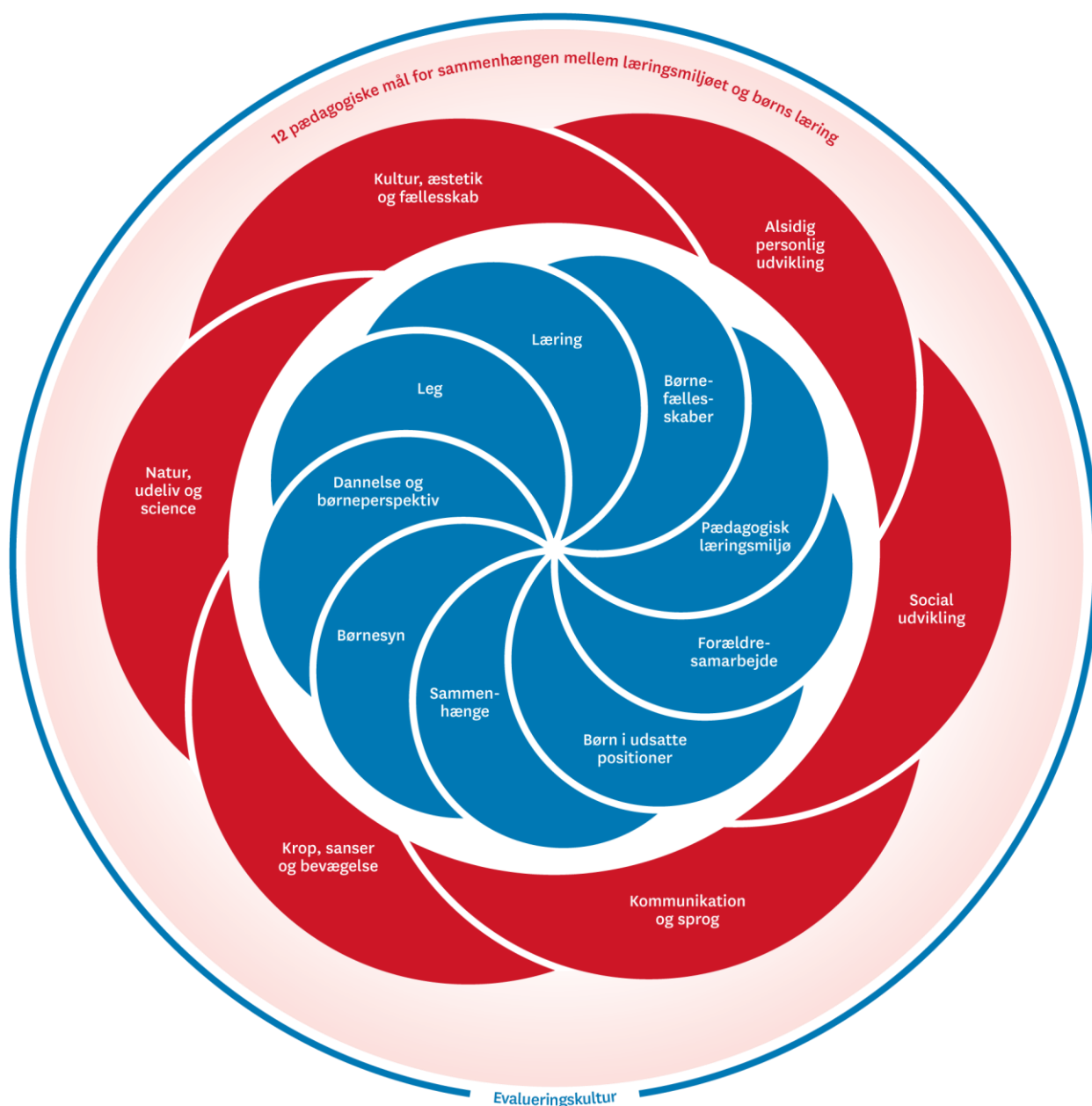

Pædagogisk læreplan for Kirke Helsinge Børnehus 2020

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Kirke Helsing Børnehus er en lille integreret institution, som går under betegnelsen landbysmodel. Under vores landsbysmodel hører vuggestue, børnehave, femlinger, sfo og 0.-9. klasse trin. Der er fælles ledelse og bestyrelse.

Børnehuset ligger lige overfor skolen og rummer en lille vuggestuegruppe på 6-8 børn og en børnehavegruppe på 20-25 børn. Ydermere er der en førskolegruppe (femlingerne) som tilbringer deres sidste år i børnehaven i lokaler på skolen. Hvor de er i sfo om eftermiddagen.

dvs. at børn fra 0 år kan starte i børnehuset og blive i nærmiljøet til og med 9. klasse. Der vil ikke være de store skift. Men en glidende overgang i et trygt og velkendt miljø. Dette giver et godt fundament for læring og trivsel.

Brobygning mellem Børnehuset og femlingerne foregår med fællesturer og gensidige besøg hos hinanden. Derved skabes der kendskab til de voksne og miljøet på skolen.

Børnene i børnehaven er delt op i små grupper ved samling og spisning. Det tilgodeser børnenes udvikling, at der er plads, tid og nærvær til hver enkelt.

Vi har gode fysiske rammer både ude og inde. Hvor vi skaber et trygt og overskueligt miljø, som giver god mulighed for bl.a. at understøtte børnene i dannelse af sociale relationer, leg og bevægelse, sproglig udvikling og medbestemmelse.

Vi bruger det nærmiljøet byder på af skov, strand, mose, vandhuller og kørerne på engen. Her er der rig mulighed for at lade sig inspirere, blive nysgerrig og få kendskab til naturen.

Vi benytter os af skolens gymnastiksal og aktivitetsbanen bag legepladsen. Hvor bl.a. krop og bevægelse bliver styrket.

Vi følger og arbejder med årstidernes gang og traditioner.

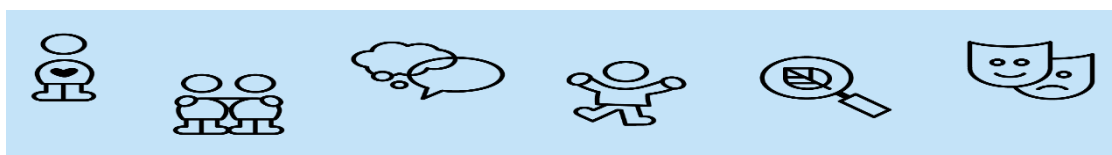
Vi får et ugentligt besøg af Kalundborg musikskole og deltager i musikalsk legestue i sognegården. Dette er bl.a. med til at skabe fællesskab og styrke børnenes udtryksformer.

Kalundborg kommune tilbyder 8 gratis busture om året. 4 til Røsnæs og 4 til selvvalgte steder indenfor kommunes grænser. Her får børnene mulighed for at prøve sig af uden for de trygge rammer.

Vi har en månedlig maddag, hvor børnene er medbestemmende og med til at lave maden.

Vi guider og støtter børnene efter hvert enkelt barns behov. Da vi ser alle børn som unikke med forskellige forudsætninger.

Den daglige kontakt med forældrene vægter vi højt. For kun ved et godt samarbejde, kan vi ved fælles ansvar skabe de bedste rammer og udvikling for børnene.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

I Børnehuset er det vigtigt at alle børn trives og blive set, som den de er. Vi gør vores bedste for at møde det enkelte barn anerkendende og med respekt for det individuelle behov og særpræg, og vægter omsorg og nærvær højt.

Børn har ret til at være børn og skal hjælpes igennem leg til læring og udvikling, ved vokseninitiativ og ikke mindst børneinitiativ og nogle gode rollemodeller.

Eksempel. Vi sidder og tegner, barnet siger jeg kan ikke tegne lige så godt som Sonja. Den voksne svarer, jeg kan se at du øver dig og gør dig umage, det er flot.

Til gymnastik. Barnet siger jeg kan ikke komme så højt op. Den voksne svarer, hvis jeg står her og hjælper dig, skal vi så ikke prøve for jeg tror du godt kan. Barnet øver og pludselig er barnet oppe og råber se jeg kunne.

Dannelse og børneperspektiv

Barnets dannelsesproces sker hele dagen igennem, da der opstår mange situationer i det sociale fællesskab, hvor børnene skal træffe beslutninger om, hvad der er rigtigt og forkert i forskellige situationer. Barnet lærer, ved at deltage aktivt, prøve sig selv af og få respons i samspillet med andre, hvem han/hun er alene og hvem han/hun er sammen med andre. Her lærer barnet at det ikke altid kan bestemme og skal give plads til andre hvis det vil være en del af fællesskabet.

På ture ud af huset, til steder som biblioteket, offentlige legepladser, skov og strand og busturen dertil, understøtter vi børnenes læring og dannelse, ved at guide dem i hvordan man agerer i det

offentlige rum. Børnene får hjælp til at lære, hvordan vi regulerer os og hvordan vi er i mødet med andre mennesker.

I mange af dagligdagens situationer giver vi plads til at det enkelte barn bliver set og hørt. F.eks. når barnet møder ind om morgenen hvor vi hilser på barnet og spørger ind til om barnet f.eks. har haft en god week-end. Til samlingsstunden hvor der er plads til at barnet kort kan fortælle om det-barnet er optaget af, i den frie leg hvor vi leger/spiller spil med børnene og til voksenstyrede aktiviteter hvor børnene laver noget kreativ sammen med en voksen.

I femlinge gruppen skiftes børnene til at være "vært" hvor 2 børn skærer frugt ud og dækker bord til alle børnene sammen med en voksen.

Legen

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Vi har en legekultur, hvor vi vægter børnenes spontane og selvorganiserede leg samt de pædagogiske rammede lege. Vi understøtter børnenes lege ved iagttagelse og har samtidig opmærksomheden på det enkelte barns trivsel i legen. Vi har fokus på legen idet børnene lærer igennem legen. Legen viser desuden hvad der optager børnene her og nu. Vi følger børnenes spor og bygger om nødvendigt også videre på dette.

Vi er tæt på legen, så vi kan hjælpe børnene videre, hvis behov. Vi er opmærksomme på ikke at ødelægge legen, dvs. vi går enten ved siden af, bagved eller foran børnene. Vi ved hvornår vi skal være aktiv deltagende, guidende eller inaktive i legen.

Læring

Relationerne mellem børn og voksne har stor betydning for den læring barnet optager. Vi lærer sammen og den fælles læring skaber fælles erindring. At øve sig er en del af læreprocessen og vi understøtter barnets refleksion over egen læring. Vi er bevidste om at der er en læring i alt og at hele dagen er et stort læringsrum – både sammen med de voksne og sammen med andre børn, blandt andet via inddragelse i de daglige rutiner såsom måltidet eller garderoden. Vi skaber inspirerende læringsmiljøer og undersøgende tilgang der understøtter barnets egne nysgerrighed.

Børnefællesskaber

At kunne begå sig i og være i et fællesskab er vigtig for dannelse af sociale kompetencer, venskab, leg og læring. Det er vigtigt at føle sig værdifuld, at man hører til, bliver lyttet til og bliver respekteret for den man er. I fællesskabet skal man også kunne turde at vise initiativ, være den aktive deltagende og den der giver plads for andre. Derfor støtter vi op omkring de børnefællesskaber, der opstår børnene iblandt ved at være de støttende og guidende, hvis behovet er der. Hver dag er børnene delt op i mindre grupper ved samling/frugt og når der spises. Her er der plads, tid og nærvær til at de mere forsigtige børn kan udvikle sig og styrke deres kompetencer omkring fællesskabet.

Hver morgen og sidst på eftermiddag bliver børnene fra vuggestuen og børnehaven samlet i køkkenet. Hvor der bliver skabt et fælles socialt rum. Der kan de på tværs af alder danne fællesskaber, hvor de lærer at respektere og tage hensyn til hinanden. Tit ser vi at fællesskabet bliver genskabt på den fælleslegeplads.

Eksempler fra vuggestuen.

De største børn fra vuggestuen skiftes til at dække bord med hjælp af en voksen. Et af børnenes navne bliver nævnt af den voksne. Og borddækkeren giver kop, tallerken og madkasse til vedkommende. Borddækkeren føler sig betydningsfuld, og lære at gøre noget for andre og lære de andres navne at kende. Så de bliver andet end individer. De resterende børn lære at være en del af et fællesskab, hvor man må vente på tur og at fokus er på et andet barn.

En dreng fra vuggestuen sidder og leger i faldunderlaget ved rutsjebanen. Han tager sine sko og strømper af. En anden dreng fra vuggestuen ser det. Han har det normalt svært ved at gå uden strømper. Men han tager også sine sko og strømper af. Det ender med at begge drenge hopper rundt, smider sig ned og op igen. Mens de griner og har det sjovt. En lidt mindre dreng kommer til. Står lidt og kigger og sætter sig så ned. Rejser sig op og begynder at hoppe rundt sammen med dem. Til sidst bliver de trætte og sætter sig ned. Efter et øjeblik fortsætter fællesskabet med de 3 på rutsjebanen og andre kommer til.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Dagene i børnehuset er opbygget med en fast struktur. Dette giver en genkendelighed for børnene, som er med til at skabe et trygt og forudsigeligt miljø. Især for de børn som har det svært ved for mange skift og uforudsigeligheder. Igennem dagen der er forskellige muligheder for læring. Der er fri leg, voksenstyret aktiviteter, leg alene og rutiner, som alle giver mulighed for trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Vi skaber en atmosfære og en stemning, som giver tryghed for børnene, så de syntes Børnehuset er et rart sted at være. Hvor der er gode og ansvarlige voksne, som tager ansvar for at danne gode relationer børn og voksne imellem.

Børnehuset åbner kl. 6 og der er morgenmad til 7.30. Vuggestue og børnehave spiser morgenmad sammen. Vi vægter at dagen starter stille og roligt op. Så der er plads til at de morgentrætte kan få øjne og sunde sig. Alle børn bliver taget godt i mod. Først bliver der sagt godmorgen til barnet og derefter til forældrene. Så alle børn føler sig set og at det betyder noget, at de er kommet i dag.

Ved morgenbordet, samling og frugt er der godt gang i snakken. Her er der ro og tid til samtaler om alverdens ting. Her er der plads til at alle blive hørt, hvor man lærer at lytte og ikke afbryde. Der sker en læring omkring bordet. Med at vente på tur, bede om ting, hælde vand op, dække bord og rydde op.

På stuen og legepladsen (om morgen og efter frokost og igen efter eftermiddagsfrugt) går børnene selv i gang med at danne små legefællesskaber. Der er voksne der hjælper med at udvikle legen eller bare guider ved konflikter. Andre har brug for at de voksne understøtter og hjælper dem der har svært ved at indgå i et fællesskab. Andre igen deltager i de læringsrum de voksne etablerer. Nogle vil gerne fordybe sig i en leg eller aktivitet alene. Her er det de voksnes opgave at holde øje med at barnet ikke isolerer sig for meget. Altid når leg slutter og før en ny begynder skal børnene rydde op.

Om formiddagen er aktiviteterne tilrettelagt af de voksne. I dette tidsrum er der samling, frugt og planlagte aktiviteter. Her er børnene i mindre alders opdelt grupper. Hvor børnene i forhold til alder og udvikling kan være medbestemmende, komme med idéer og ønsker og som rummer et godt grundlag for trivsel, læring, dannelse og udvikling. Der er arbejdet ud fra ugeplaner. Tit kører et tema over flere uger.

Ved samling lægger vi vægt på sange, sanglege, højtlesning og at der er plads til dialog, hvor børnene har ordet en af gangen og lærer at vente på tur.

Ved de planlagte temaer og andre aktiviteter, så som gymnastiksal, musikskole og ture ud af huset. Er der udfoldelsesmuligheder af forskellige karakter. Ture ud af huset er med til at give nye indtryk og tage børnene ud af deres komfortzoner så de modnes.

Alle børn er ude på legepladsen efter frokost. Om eftermiddagen efter samling, er der oftest mulighed for vælg, om man vil være ude eller inde.

Om morgen og sidst på eftermiddagen er vuggestuebørnene og børnehavebørnene samlet. Her dannes relationer og fællesskaber. Hvor de store lærer at omgås de mindre på hensigtsmæssige måder. Og de mindre lærer af de store og prøver at kopiere dem. Disse relationer ses igen på legepladsen.

I garderoben og for sovebørn øves selvhjulpethed i påklædning. Barnet opmuntres og guides til at tage tøj af og på og lægge/hænge sit tøj og sko på plads

Femlinge gruppen

I femlinge gruppen, som er vores førskole gruppe, har vi en overordnet "ugeplan". Herigennem tilbyder vi børnene forskellige aktiviteter som de også vil møde i skolen i større eller mindre grad. Det er f.eks. små opgaver der skal løses og gymnastik i vores gymnastiksal hvor børnene skal klæde om før og efter. Til gymnastik bestemmer de voksne nogle lege og børnene kommer også med forslag til hvad vi kan lave.

Der er også stadigvæk masser af tid til at være barn og fri leg som vi vægter højt, både sammen og uden en voksen. Der er også plads til det enkelte barn og dets behov. Det kan være et barn der i løbet af dagen har brug for at trække sig og fordybe sig i det barnet er optaget af. Det kan også være et barn som har brug for nogle faglige større udfordringer. Vi har flere år i træk oplevet at nogle børn var klar og havde lyst til at lære at læse. Så har der også været tid til det.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Børnenes liv udfolder sig både i hjemmet, daginstitutionen og andre steder. Således bidrager flere voksne til børnenes trivsel og udvikling.

Vi ser forældrene som en ressource – deres viden, holdning og relationer til barnet, bruges positivt i samarbejdet omkring barnet. Vi, forældre og pædagogiske personale har et fælles ansvar i forhold til at sikre det enkelte barns trivsel og læring. Vi vægter et godt samarbejde med forældrene, som handler om gensidig kommunikation, tillid og ansvar. Dette samarbejde foregår altid med udgangspunkt i barnets udvikling, læring og trivsel-

Vi har daglig dialog med forældrene og gennem denne dialog får begge parter den nødvendige information, som er vigtig i mødet med barnets udvikling og trivsel. Vi fortæller altid om barnets dag, og om der er sket noget særligt, som har betydning for barnet og familien. Ligeledes informerer forældrene, hvis der i hjemmet er sket noget særligt, f.eks. har barnet sovet dårligt eller ikke spist morgenmad osv.

Vi har forældresamtaler og formålet med disse samtaler er fordybelsen i barnets udvikling, læring og trivsel samt at give forældrene et dybere indblik i barnets hverdag i institutionen. Samtalerne er en åben dialog med plads til undren og nysgerrighed.

Vi står altid til rådighed, hvis forældre ønsker råd og vejledning. Her er der plads til at tale om emner af mere personlig karakter, og i den forbindelse er det vigtigt at vide, at vi har tavshedspligt.

Forældre, pædagogiske personale og leder er sammen med til at sikre rammerne for det gode børneliv

Femlinge gruppen

Hvis barnet skal trives, er det vigtigt med en god forældre kontakt. Igennem forældrekontakten kan vi udveksle glæder og bekymringer. I samarbejde med forældrene kan vi give barnet den bedste mulighed for trivsel og udvikling.

I starten af femlinge året holder vi et forældremøde hvor vi fortæller om hvad vi laver og hvad vi forventer af forældrene. Vi har også den daglige kontakt i forbindelse med aflevering og hente situationer hvor vi kort kan udveksle hvordan det går med det enkelte barn. Sidst på året inden skolestart tilbyder vi en afsluttende samtale.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Børnehuset, er vi opmærksomme på de børn, der skal have en ekstra hånd, for at være en del af det sociale sammenspil med andre børn og voksne.

Dette sker ved at samarbejde med forældre og evt. PPR for at give barnet den bedste hverdag i børnehaven.

Vi arbejder i mindre grupper, hvor barnet bedre kan udfolde sig og den voksne kan give den støtte der skal til for at barnet kan være en del af børnegruppen.

Dette kan for. F.eks. være en sproggruppe, hvor man arbejder/ støtter / hjælper med at udvikle barnets sprog.

Eller en beroligende hånd på ryggen når der læses højt, så barnet finder ro. Et barn der har svært, ved at komme med i legen guides til at blive en del af legen. Nogle gange kan det også være en voksen der lytter til barnet eller ligger et skød til at sidde på.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vores førskolebørn (femlingerne) har deres daglige gang på skolen. Her bruger vi SFO-lokalerne som deres base. De er sammen med skolebørnene (0.t/m 3. klasse) om morgenen og om eftermiddagen.

For at børnene bliver så meget som muligt forberedt på skolestart øver vi meget at lære at række hånden op når barnet vil sige noget og lærer at lytte når andre taler. Til frugt gennemgår vi ”kalenderen”. Dette er en tavle som synliggør dagene, måneder, årstiderne og vejret. Vi taler også om hvornår barnet har fødselsdag, hvor barnet bor og hvad ens forældre hedder. En gang om ugen laver børnene nogle små opgaver for at styrke deres finmotorik. Fra januar og frem til skolestart består opgaverne af at skrive bogstaver og tal.

Fordi børnene allerede er på skolen året inden de skal starte lærer de at begå sig på skolen og møder de mange voksne der arbejder på skolen. Vi deltager i morgensang (2 gange om ugen) og vi er også med til at planlægge og udføre morgensang på lige fod med skolebørnene. Fra januar frem til skolestart besøger vi børnehaveklassen en lektion om ugen. Derudover deltager vi i forskellige arrangementer på skolen hvis det kan lade sig gøre og giver mening for børnene. Det kan være en idrætsdag, emneuger og kulturelle arrangementer som små koncerter til de mindste skolebørn.

På denne måde byder vi børnene en tryk skolestart da de har mødt og set det hele. De glæder sig kun.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Når man hører til i et lille samfund, er der ikke det store udvalg, men vi bruger det nærmiljøet byder på af skov, strand, mose, vandhuller og køerne på engen. En gang om ugen tager vi på tur. Den offentlige bus holder lige uden for døren og på 10 min er vi ved skov og strand. 10 min den anden vej er vi ved Biblioteket i Gørlev. Ca. 2-3 gange om året er der tilbud om børneteater i Gørlev.

Kalundborg kommune tilbyder 8 gratis busture om året. 4 til Røsnæs og 4 til selvvalgte steder indenfor kommunes grænser. Dem benytter vi os altid af sammen med femlingerne. Her får børnene mulighed for at prøve sig af uden for de trygge og kendte rammer.

1 gang om måneden er vi til musikskole i sognegården eller kirken med de mindste. Vi kommer også i kirken og pynter juletræer og er til ”julegudstjente” med sang og teater sammen med en anden institution.

Vi benytter os af skolens gymnastiksal en gang om ugen. Bag vores legeplads ligger der er en aktivitetsbane med legeplads, træningsredskaber, shelter og bålplads som vi ofte benytter.

Vi gør brug af idrætsforeningen fodboldbaner.

Når vi går tur i byen hilser vi altid på folk. Nogle gange udmønter det sig f.eks. i at vi kommer ind og ser en flot have med mange stenfigurer.

Vi inddrager forældrene ved at vi f.eks. har været ude og se en stor gård med køer. Eller de kender nogle, som vi kan få lov at besøge.

Der har været et forsøg med at mødre/fædre på barsel kunne komme en formiddag om ugen. Men det kom aldrig rigtigt op at stå.

En gang om året tager vi lidt længere væk. Vi tager til Sejerø, hvor vi besøger børnehaven.

Femlingerne

Da vores institution ligger i et yderområde er lokalsamfundet ikke så stort. Vi skal ofte til de nærliggende byer og betragter derfor dette som vores lokalsamfund.

Biblioteket i Gørlev: Her har vi et samarbejde hvor der kommer nogle frivillige og læser højt for os ca. 4 gange om året.

Bildsø skov og strand: giver mulighed for mange naturoplevelse og motoriske udfordringer

Vores lokale bevægelsespark: her kan børnene tumle rundt. Her er også en stor kælkebakke som vi bruger flittig hvis der ligger sne.

Vandværkshøjen i Gørlev: stort område med skov og mark

Besøg hos dyrlægen i Gørlev: hvad laver en dyrlæge? Se de forskellige rum

Besøg hos brandstationen: prøve brandmandens tøj, sidde i brandbilen, stille spørgsmål

Kirken: til julegudstjeneste

Forældre: f.eks. besøg på arbejdspladsen, til fødselsdag hjemme

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljøet indrettes efter børnenes behov og pædagogiske aktiviteter, der skaber udvikling og trivsel. Vi skaber læringsrum til forskellige typer lege og aktiviteter inde såvel ude samt med mulighed for at lege i mindre grupper.

Det fysiske børnemiljø består af legetøj og legemiljøer der understøtter børnenes egne initiativ, fantasi og legemuligheder. Materialerne og legetøjet er i børnehøjde, netop for at understøtte børnenes kreativitet og selvstændighed. Vi er tilgængelige der, hvor børnene er.

Alle rum er indrettet sådan, at garderobe, toilet, puslerum, kryberum og køkken opfordrer til at være selvhjulpne.

Vi vurderer løbende indretningen af legemiljøer efter børnenes brug af disse og ændres med afsæt i børnenes perspektiver.

Vi støtter op om børnenes ideer og initiativer samt skaber mulighed for, at der opstår bredere udfoldelse og nye ideer hos børnene.

Det psykiske børnemiljø er gensidig respekt mellem børn og voksne. Vi skaber rammerne for hverdagen i samspil med børnene, og børnene inddrages i hverdagens rutiner og gøremål med henblik på at give dem oplevelser og erfaringer med at være betydningsfulde deltager i fællesskabet. Nøgleord for det psykiske børnemiljø er tillid, omsorg og nærvær. Vi arbejder for at skabe rammer, der giver tryghed for det enkelte barn ved, at vi er tydelige rollemønstre for gode relationer, både barn-voksenrelationen, barn-barn relationen samt voksen-voksen relationen.

Æstetikken ses ud fra et børneperspektiv i børnenes eget udtryk, på vægge og i vindueskarme osv. der skaber nysgerrighed og opfordrer til dialog. Derudover skal det æstetiske børnemiljø være tillokkende og udfordrende samt skabe rammer for forskellige lege og måder at være sammen på hos børnene.

Børnenes perspektiver på børnemiljøet kommer til udtryk gennem dialog og observationer. Dette skaber fundament for udvikling og tilpasning til den enkelte børnegruppe. Børnegrupperne ændres hele tiden og er altid i udvikling, derfor er intet børnemiljø konstant men vil altid være båret af den enkelte børnegruppe.

Femlingerne

Børnemiljøet indrettes efter den aktuelle børnegruppe og de enkelte børns behov. Der skabes rum for forskellige typer af lege og aktiviteter ude såvel som inde. Materialerne skal være tilgængelige, for at understøtte børnenes kreativitet og selvstændighed. Alle flader i rummet kan inddrages aktivt til leg og formidling, samt udstilling af børnenes produkter, som afspejler det aktuelle tema. De voksne er tilgængelige der hvor børnene leger.

Børn og forældre skal føle sig mødt af nærværende voksne, som hilser på børnene med øjenkontakt, smil og evt. en let berøring.

De voksne bringer en positiv og tryk stemning i rummet, så der skabes en positiv og tryk stemning.

I alle overgange og mellemrum i hverdagen arbejdes der med genkendelige og trykke strukturer som er tydelige for børnene.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder med, at alle børn medinddrages og vi inddrager også børnenes perspektiver, både i dagligdagen og gennem legen. Vi møder barnet anerkendende, nærværende og omsorgsfuldt, så barnet oplever at blive værdsat og accepteret.

Hverdagens rutiner er et vigtigt element for os, da børnene via rutinerne får ro til læring. Blandt andet de små overgange fra frokost til legepladsen, er en meget lærerig proces for børnene. Her støtter vi børnene imellem til at hjælpe hinanden, så børnene føler et fællesskab og relationer udvikles indbyrdes.

Legen er vigtig i hverdagen. Vi mener, at gennem legen udvikler børnene sig. De tilegner sig viden og færdigheder om sig selv og sine omgivelser. Der skabes venskaber på tværs af alder, køn og social baggrund samt tilegner sig sociale kompetencer.

Vi arbejder i små grupper, da dette giver plads til det enkelte barn og fremmer tilknytningen til de voksne samt relationen børnene imellem. Ydermere er der tid og plads til fordybelse af aktiviteten i gruppen.

F.eks. et stille/genert barn kan føle sig utryk i en stor gruppe, hvorimod det kan føle sig tryk i en mindre gruppe, hvilke fører til snak og leg.

Vi arbejder med selvhjælpen hed, af- og påklædning, håndvask, i spises- og oprydningssituationer. Dette gøres fordi børnene vokser af at der stilles passende krav og udfordringer til dem. F.eks. når barnet selv kan tage jakke på og siger "se jeg kan selv", så vokser deres tro på sig selv samt deres tillid til egen kompetence.

Vi arbejder med, at børnene skal blive livsduelig og vise gåpåmod samt deltage i fællesskabet. Gennem den pædagogiske praksis hjælper vi børnene med dette, f.eks. ved at lærer at håndtere modgang og klare udfordringer med voksenguidning. Ved ikke pædagogiske planlagte aktiviteter vælger børnene selv hvem de vil lege med og vi understøtter de børn, der kan have vanskeligt ved at indgå i relationer.

Vi er daglig i dialog med forældrene omkring barnets trivsel og alsidige personlige udvikling. I læringsmiljøet bringer vi de øvrige læreplaner i spil for at understøtte barnet og ligeså inddrager vi forældrene omkring disse.

Eksempel fra vuggestuen:

Ved samling skiftes børnene til at dele sidepuder ud. De lære at her skal vi side, mens de bliver talt og der bliver talt om hvem vi mangler. Børnene skal sige deres navne. Vi synger ugens sang. Derefter vælger børnene selv sange og hvordan vi skal bevæge os. Nogle børn er observerende, sidder og kigger. De har brug for længere tid inden de er aktivt deltagende. Men senere ser vi dem måske afprøve nogle bevægelser, fagter eller synge de sange vi synger. De bliver guidet og hjulpet stille på vej. Så de en dag bliver aktivt deltagende og tør være den der siger sit navn.

Femlingerne

Til daglig hjælper vi det enkelte barn til at sætte ord på egne og andres handlinger, ønsker og følelser. F.eks. under samling, hvor barnet får mulighed for at øve sig i at tale højt, være i fokus og lytte til andre. Dette medvirker til at barnet opnår følelsen af at blive set, hørt og respekteret, indgå i en demokratisk proces, samt mærke sig selv som individ og del af et større fællesskab.

Barnet får også mulighed for at stå for en større gruppe til vores indskolings morgensang. Sammen med gruppen og/eller hver for sig.

Vi arbejder også med "målugler" Gennem året op til skolestart snakker vi med hvert enkelt barn om at sætte sig nogle "mål", ting barnet kunne blive bedre til. Disse bliver revideret i løbet af året sammen med barnet. Disse bliver hængt op på stuen så den/de er synlige for barnet.

Vi er en førskole gruppe med børn fra forskellige børnehaver placeret på skolen. Barnet er sammen med SFO børnene om morgenen og eftermiddagen og i skoleferier. Her skal barnet lære at omgås flere børn som er ældre end sig selv.

I løbet af en dag vil barnet møde udfordringer som at vente på tur, være selvhjulpen med toiletbesøg, tøj, konflikter og lignende. De voksne motiverer, guider og støtter barnet på en anerkendende måde og viser at vi har troen på at barnet kan mestre det selv. Med den voksnes positive forventning og tro på barnets evner og kunnen, oplever barnet stolthed og succes ved selv at kunne klare udfordringen.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnenes sociale udvikling er en vigtig opgave i fællesskabets ånd. Vi arbejder med at børnene gøres opmærksomme på hinanden og hinandens kompetencer.

Vi er en mindre institution og vores styrke er at arbejde på tværs af huset. Bland andet øver vi i vores samlinger at børnene skal lytte til hinanden og se andres behov. Vi øver børnene i at overholde regler, f.eks. vente på tur. Derudover øver vi børnene i deres forskellige kompetencer.

Børnenes sociale udvikling/kompetence skabes gennem legen. Det er gennem legen, børnene udvikler redskaber til at forstå omverden og løse konflikter. Legen er afgørende for barnets følelse af, at være i harmoni med fællesskabet og udviklingen af psykisk sundhed.

Legen har stor betydning for børnenes sociale læring og på hvordan de vil mestre at indgå i relationer senere i livet. I legen forhandler børnene indbyrdes og indgår legeaftaler eller udviser uenighed samt afstemning med hinanden undervejs i legen. Vi har fokus på børnene og deres legerelationer og vi understøtter dem ved, at gå foran, ved siden af eller bagved med henblik på at understøtte børnenes deltagelse i legefællesskabet.

Vi lytter til barnets ytringer og skaber mulighed for medbestemmelse. Dette gøres gennem demokratiske valg, f.eks. de giver forslag til ture/aktiviteter, lege ude/inde, og flertallet bestemmer. Ved spisesituationer har børnene et fast bord de spiser ved men ikke faste pladser og kan frit vælge.

Vi vægter at inddrage børnene i daglige gøremål. De lærer betydningen af at hjælpe hinanden med at rydde op, at dække bord, hænge deres tøj på plads i garderoben osv. De får en oplevelse af, at være en vigtig del af fællesskabet samt lærer spillereglerne for samvær, normer og værdier.

Vi ønsker at børnene skal udvikle empati for hinanden samt udvikle forståelse og tolerance for hinandens forskelligheder. Dette gør vi via øget opmærksomhed og ved at vise børnene, at vi er der for at hjælpe dem med at sætte ord på de, de er optaget af.

Eksempel fra vuggestuen:

På stuen i vuggestuen har vi et skib, som er meget populært at lege i. Her er der tit konflikter om f.eks. de vil stå det samme sted eller du må ikke komme ind. Her lærer de om spilleregler for samvær, normer og værdier.

Femlingerne

At have en god ven og være del af et fællesskab medvirker til at skabe trivsel for barnet. Vi hjælper barnet med at udvikle positive strategier til at indgå i et socialt samspil samt konflikthåndtering. Vi støtter barnet i at udtrykke sig verbalt og non verbalt samt at kunne sige fra når der er noget barnet ikke har lyst til. Vi taler også med børnene om forskellighed. Vi tænker og handler forskelligt, og at det ene ikke nødvendigvis er forkert frem for det andet. Vi har fokus på det sociale fællesskab både i større og mindre grupper.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder med sproglig udvikling som en integreret del af dagligdagen. Vi ser det som en vigtig opgave at træne de sproglige færdigheder. Således at børnene bliver sproglig aktive og derigennem får medindflydelse i de fællesskaber de deltager i. Sproget er et vigtigt element for at børnene kan løse konflikter, danne relationer og fastholde venskaber.

Vi møder barnet ved at være lyttende og opmærksomme, så barnet får mulighed for og tid til at udtrykke sig og blive forstået. Vi ved at det kan tage op til 20 sekunder eller mere for et barn at reagere på et spørgsmål. Så vi er altid afventende og giver tid til svar uden forstyrrelser. Vi støtter barnet sprogligt ved at sætte ord på barnets handlinger og følelser samt via dialog med barnet både sprogligt og kropsligt. F.eks. hvis barnet bliver ked af det ved aflevering, så italesætter vi barnets følelser ”jeg kan se du bliver ked af det. Vil du sidde hos mig? Mor og far henter dig igen i eftermiddag”. Ydermere har barnet mulighed for at udtrykke sig med egne ord og oplevelser, så barnets perspektiv kommer i spil. Dette gøres blandt andet med babytegn og piktogrammer o.l.

Vi øver børnene i at turde at tale i vores samlinger. Dette for både at styrke sproget men også for at skabe en fællesskabsfølelse – at være en del af en gruppe, hvor der tales sammen, der lyttes til hinanden samt hvor der er trygt og rart.

Vi vurderer løbende barnets sproglig udvikling og hvis det findes relevant, inddrages høre- eller talepædagogen.

Eksempel fra vuggestuen:

Når vi har et emne om f.eks. om køer suppler vi med konkrete. Bøger, billeder, små film, legekøer, rigtige køer, laver enkelte køer af paptallerkner. Som bygger bro mellem det talte sprog og det visuelle. Der sættes nye ord og begreber på i takt med at børnene udvikler sig.

Femlingerne

Kommunikation og sprog er grundlæggende for at kunne indgå i fællesskaber med andre, derfor arbejdes der med læreplanstemaet dagen igennem. I de daglige rutiner, gennem planlagte aktiviteter og i den frie leg.

En af de daglige rutiner er fælles frugt. Her taler vi om dagen og hører historie. I forbindelse med det taler vi kort om historien og evt. "svære" ord.

En planlagt aktivitet kan være vores ture ud af huset hvor vi taler og undrer os over det vi ser. Det kan f.eks. være på en tur i skoven hvor vi en dag fandt en træstamme uden bark som lå på jorden. I træstammen var der små snørklede riller. Børnene kom med forskellige bud på hvordan de var kommet der. Her brugt vi flere læreplanstemaer på en gang.

I den frie leg bruger vi kommunikationen og sprog meget. Både voksen – barn, og barn – barn. Børnene skal hele tiden "forhandle" når der opstår en leg og der skal aftales regler. Når der opstår konflikter, skal børnene løse dem ved hjælp af sproget. Når børnene ikke kan blive enige, tager de kontakt til en voksen. Her hjælper den voksne børnene med at løse konflikter ved at komme med forslag på konfliktløsning.

Vi har også et tæt samarbejde med vores logopæd. For børn i udsatte positioner kan vi iværksætte særlige tiltag i samarbejde med forældrene og logopæden.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnene lærer med hele kroppen og alle sanserne, og deres erfaringsgrundlag dannes ud fra de erfaringer de mærker på egen krop.

Vi arbejder pædagogisk ud fra at styrke deres fysiske og psykiske sundhed. Vores læringsmiljøer understøtter stimuleringen af deres behov, følelser og grænser for egen aktivitet. Vi er bevidste om vigtigheden af at bruge kroppen for at udvikle et sundt liv. Kost- og bevægelsesvaner er centrale for at sikre glæde, trivsels og god opvækst. Vi styrker børnene motorisk ved at give dem udfoldelsesmuligheder, f.eks. har vi et tumlerum som børnene selv kan gå til og fra. Her er diverse redskaber til hulebyggeri, tumle, hoppe, afslapning osv. Derudover har vi en kostpolitik, hvor de sunde og nærende madpakker er fokus.

Når barnet lærer at beherske sin krop, bliver det mere modtagelig for at tilegne/udvikle nye færdigheder. Dette gøres f.eks. ved brug af skolens gymnastiksal, hvor der laves baner med fokus på balancen, kolbøtter, hoppe, løb, hinke, kaste/gribe, kravle osv. samt diverse lege – Kongens efterfølgere, Alle mine kyllinger, Fisker-Fisker, jeg gik mig over sø og land.

Vi bruger vores legeplads hver dag året rundt. Her er der mulighed for at klatre, kravle og løbe (også op og ned af bakker), cykle, gynte, rutsje osv. Når de tumler rundt, så øver de sig, eksperimenterer med sig selv og prøver egne grænser af. I samspillet med andre børn, så indgår de

samme elementer af at øve sig og eksperimenterer, f.eks. når et barn har øvet sig på cyklen og lærer at mestre cykling, så kan det være med i cykelløbet sammen med de andre børn, og stadigvæk øve sig og eksperimenter.

Det er vigtigt, at børnene lærer at mærke efter på egen krop om det er tørstig, sultent, fryser, sveder eller træt osv. F.eks. ved at de tager et medansvar og lærer selv at handle, hvis de føler tørst, så tager de selv vand eller hvis de fryser/sveder, så tager de selv mere eller mindre tøj af eller på. Vi anerkender og opmuntrer dem til handling.

Vi har ugentligt musik, hvor vores musiklærer har forskellige redskaber med, der lægger op til fysisk aktivitet, f.eks. tørklæder til en dans, bolde eller trommer. Derudover har vi tema om kroppen som omhandler skellette, organerne, blodårerne, tænderne, hjernen osv. samt hvad det vi spiser, gør for kroppen og hvordan vi holder kroppen stærk og sund.

Vi skaber sammenhæng til lokalområdet ved brug af de forskellige faciliteter såsom sportsplads og legepladser samt den nærliggende natur.

Eksempel fra vuggestuen:

På legepladsen er der rig mulighed for bevægelse både for de mindre og større vuggestuebørn. Legepladsen bruges også som sanser område. Vi har krydderurter vi kan smage på, æbler, pære og en lille køkkenhave. Bare tæer i forskellige underlag. Røre ved regnorme eller fedtede blade. Høre fuglene eller bussen der køre forbi. Der mulighed for at øve balance eller gyng. Dufte til blomster og jorden når det har regnet.

Femlingerne

Børnene er i dette læreplanstema dagen lang. I alle aktiviteter, planlagte som spontan opståede, bruger børnene deres krop, sanser og bevægelse.

Børnene har rig mulighed for at udforske deres krop. I frie leg på legepladsen, hvor børnene kan klatre i træer, leg i sandkassen gyng, cykle på vores mooncars og brug af løbecykler og løbehjul.

Igennem planlagte aktiviteter som gymnastik. Vi bruger skolens gymnastiksal mindst en gang om ugen hvor børnene bliver udfordret gennem forskellige aktiviteter. Fangelege, motorikbaner, brug af air trac, klatre op og ned i ribberne, svinge i rebene og små afslapnings øvelser.

Vi bruger også forskellige inspirations materiale som Hoppeline og vi kan cykle.

Vi understøtter børnenes fin motorik ved at lave små opgaver som forbereder dem til skolestart.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnene er styret af lysten til at lære, undersøge og opleve. Derfor målretter vi det pædagogiske arbejde med rammer der opfordrer til aktiv sansning, undersøgelse, eksperimenter og øget opmærksomhed. Dette gøres ved ture ud i naturen for at sanse og opleve planter, træer og dyrelivet, f.eks. tager vi til mosen og finder haletudser. Disse bringes med hjem og børnene iagttager over en længere periode, hvordan haletudsen bliver til en frø. Vi læser bøger og klipper haletudser og frøer. Vi henter nyt vand fra mosen til haletudserne og taler med børnene omkring vigtigheden af, at haletudserne får vand fra samme element som de er født i. Når frøerne er blevet stor sætter vi dem tilbage i mosen, så de kan leve videre der og til næste år være en del af flere haletudser.

Børnene får herigennem kendskab til naturen, får åbnet deres sanser, se årstiderne skifte og bliver bevidste om de omgivelser vi lever i. vi lærer børnene at værne om og vise respekt for naturen, f.eks. husk altid at rydde op efter dig selv i naturen eller ikke at knække grene af træerne. Derudover er vi en del af Danmarks Naturfredningsforenings indsamling af skrald, hvor vi har pædagogiske projekter om skrald og naturen. F.eks. går vi ture i nærmiljøet og samle skrald, og taler om vigtigheden af at samle det op og smide det i skraldespanden. Her har vi oplevet at i andre sammenhæng f.eks. en tur til stranden fandt et barn noget affald og sagde ”det er ikke godt for naturen, jeg tager med og finder en skraldespand”. Barnet har forstået vigtigheden og der er tegn på læring.

Legepladsen giver også naturoplevelser. Her findes insekter, der plantes blomster, der er pære- og æbletræ, som vi kan spise, sylte eller lave most af. Vi laver mad over bål.

F.eks. har vi et så-spirer projekt om foråret, hvor vi planter blomsterfrø, kartofler, radiser, porre og gulerødder. Børnene følger hele processen fra frø til plante. Vi taler om at de skal vandes og have sol for at vokse. Vi laver buketter af blomsterne og sætter dem på bordet. Vi laver frokost af de grøntsager vi har i vores nyttehave. Børnene er en aktiv del af hele processen fra jord til bord.

Når vi udforsker naturen, er vi bevidste om de fire elementer i den kropslig- og sansemæssige læring: iagttagelse, undersøge, eksperimentere og øve sig. Via denne tilgang understøttes science efter vores børneperspektiv. F.eks. så måler og vejer vi ting, sammenligner størrelser og vægt. Vi taler om tyngdekraften, ser hvad kan flyde/synke. Vi tæller, taler om stor, lille, mellem og former. Vi udfordrer børnene på forskellige læringsniveauer tilpasset deres udvikling og kompetencer. Ydermere dækker naturoplevelser i barndommen ud fra læreplanstemaerne, den sociale, den kulturelle, den sproglige og den kognitive dimension.

Naturoplevelser i barndommen fremmer både den følelsesmæssige, den kropslige, den sociale, den kulturelle, den sproglige og den kognitive dimension.

Vi arbejder frem imod at se børnenes glæde for naturen, for det at være ude i naturen og ikke mindst at opleve naturen. Således at børnene får et grundlag for opfattelsen og glæden ved naturen, som de forhåbentligt vil gøre brug af senere i livet.

Eksempel fra vuggestuen:

.

Eksempel fra vuggestuen:

Selv de mindste børn er optaget af krible krable dyr. Så det er sjældent at en myre kan gå forbi uden den, bliver iagttaget, studeret og forsøgt taget op. Vi er heldige at vi har en god legeplads med mange grønne vækster og store sten man kan kigge under og finde dyr.

Vi har sammen med børnehaven bygget insekthoteller og har nøje fuldt deres projekt med haletudser.

Om foråret sår vi solsikker. Det er en taknemmelig plante der hurtig spire og vokser op.

Så det er nemmere for at følger forløbet. De får hver en plante med hjem og nogle kommer og fortæller, at nu har den fået en stor blomst.

Femlingerne

På vores ugentlige ture tager vi ofte til skov og strand. I løbet af et år ser vi skoven forvandle sig igennem årstiderne. Vi samler og spiser brombær, samler kastanjer og agern og laver små figurer af dem, kigger på svampe, sammenligner blade, samler ting til juledekoration og får øje på de små blade og blomster der kommer på træerne om foråret og klatrer i træerne.

Ved stranden samler/finder vi forskellige ting, dypper tæerne ved godt vejr og lade børnene fordybe sig.

Vi laver også bål, hvor børnene er med til at ordne brænde, gøre bålet klar og er med til at f.eks. lave dej til snobrød hvor der skal måles og vejes.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi prioriterer fællesskabet og samværet – lærer at være sammen i små og store fællesskaber. Vi har fokus på mobning som bruges til understøttelse af børnenes forståelse af og deltagelse i fællesskabet.

Vi vægter demokrati og lærer børnene at ytre sig, lytte til andre og vent på tur. Ved samlinger taler vi om normer og regler samt hvad der optager børnene her og nu. Vi taler om andre kulturer, at vi bor forskelligt samt hvem bor hos dig – nogen børn har to mødre eller fædre, er skilsmissebørn, har bonusmor- eller far samt bonussøskende osv.

Traditioner er vigtige og børnene deltager aktivt, f.eks. til påske med påskefrokost og gækkebreve. Til jul laver vi julegaver til mor og far, er i kirken og synger julesange/samler, holder julefrokost samt æbleskiver og pynte juletræ med forældrene.

Vi har otte årlige ture med bus ud af huset – det kan være til Røsnæs Naturskole, Sejerø børnehave, fugledegård Vikingecenter, Lock Ness ved Tømmerup. Og dyre skue i Høng

Vi tager på biblioteket og i teater, fejrer børnenes fødselsdage, tager bybussen ud i nærmiljøet, lærer at navigerer i trafikken og holde i hånd, besøger landmanden og holder bedsteforældredag m.m.

Måltidet er et samlingspunkt, hvor madkulturen og bordskik er i fokus. Vi spiser i mindre grupper, så der er tid, nærvær og dialog.

Vi læser bøger herunder rim og remser samt eventyr som der efterfølgende både fortælles og læses. Bøgerne er i børnehøjde, da disse er en måde at udtrykke sig på.

Vores stuemiljø lægger op til kreativitet ved at materialerne er tilgængelige for børnene, f.eks. farveblyanter, papir, sakse, glimmer, modellervoks, karton osv. er i børnehøjde. Rummene udsmykkes med børnenes egne kreationer og vi er opmærksomme på den æstetik indretning. Vi bruger sang, musik og dans i det pædagogiske arbejde.

Vi har fokus på børnesyn, dannelse og børneperspektivet gennem lege- og læringsaktiviteter, der styrker barnets eget udtryk samt udfoldelses- og deltagelsesmuligheder på egne præmisser.

Vi understøtter børnenes forståelse af fællesskabet ved at arbejde i små og store grupper, hvor nøgleord som forskelligheder og samarbejde er i fokus.

Vi inddrager forældrene gennem dokumentation og information samt gennem inddragelse af konkrete opgaver.

Barnets alsidige personlighed og social udvikling understøttes gennem både kultur, æstetik og fællesskab. Barnet udvikler krop og sanser gennem kropslige og sansemotoriske aktiviteter samt bevægelseslege. Barnets sproglige kompetencer udvikles gennem dialog, sang, musik, kreativitet og bevægelse. Med fokus på kultur, æstetik og fællesskab i udelivet, understøttes barnets forståelse af natur, udeliv og science.

Femlingerne

Vi vægter fællesskabet højt. Gennem fællesskabet skal børnene lære om demokrati og give plads til hinanden. Børnene lærer at tale højt, lytte til andre og vente på tur. Da børnegruppen er på skolen, oplever de også at de er en del af flere fællesskaber. Vi deltager i morgensangene både som tilhører men også som aktører. Vi deltager også i sociale og kulturelle arrangementer som koncerter, workshops og teaterforestillinger på skolen når det er muligt.

Vi følger de danske traditioner som jul, fastelavn, påske, Sankt Hans, og planlægger vores aktiviteter efter dem. Til jul laver vi julegaver, juledekoration og julepynt med børnene. Vi holder også en julefrokost. Til fastelavn slår vi katten af tøndens, laver masker og fastelavnspynt. Til påske laver vi gækkebreve og sår karse, til Sankt Hans laver vi en heks og brænder den på bålet.

Vi har musik hvor vi laver sanglege og spiller på instrumenter.

Børnene arbejder med forskellige materialer som maling, karton, trylledej, modellervoks og perler (både strygeperler og perler til at sætte på snor). Deres værker bliver brugt som udsmykning før de for det med hjem.